

Espoon kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2017

Versio : 31.5.2018

*Bo-Erik Ekström / Rudolf Ekström **B&MANs***

Sisältö

- **Tausta ja tavoitteet**
- **Espoon kaupunki 2013-2017**
- **Espoon kaupunkikonserni 2017**
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

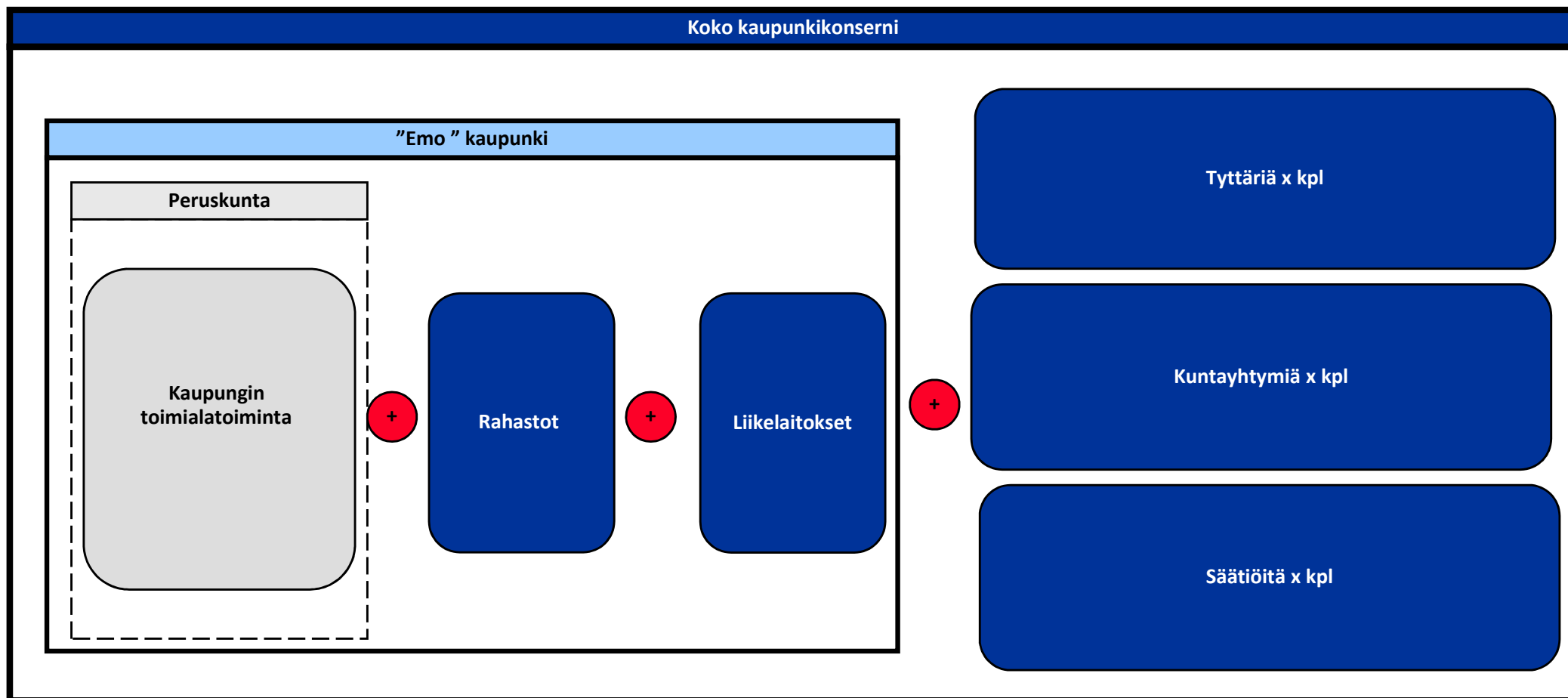
Kuntien konsernitilinpäätösanalyysit

- **Kuntien tilinpäätösanalyysien** tavoite on rakentaa kaupunkien taloudellisen tilan seurannalle uutta välinettä jo aiemmin lanseerattujen **Kuntakonsernianalyysien** oheen.

Seurannan kehittäminen helpottaa kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisää sen läpinäkyvyyttä. Kuntatalouden tarkempi analysointi edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostuksen kohenemistä. Analyysit on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja.

- Kuntakeskustelu on käynnistänyt lukuisia hankkeita. Näistä useimmat ovat julkisten tahojen omia strategisia tai poliittisia hankkeita. Yksityisen sektorin ja elinkeinoelämän osallistuminen keskusteluun on ollut vähäisempää. Yksi näistä avauksista on ollut Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVAn vuonna 2003 käynnistämä **Kaupunkitalous – hanke**, jonka yksi kantava ajatus oli, että kuntataloudesta käytävää keskustelua tulisi pyrkiä laajentamaan ja siirtämään uusille raiteille. Hankkeen **Pelastakaa Helsinki** – raportissa todettiin muun muassa, että kuntien talous tarvitsee riippumattoman analytikkotahon, joka seuraisi kuntien taloudellista kehitystä aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisimmilla mittareilla. Raportissa todettiin myös, että median tulisi seurata ainakin suurimpien kaupunkien taloutta aiempaa laajemmin.
- Nämä **Kuntien tilinpäätösanalyysit** yrittävät omalta osaltaan vastata tähän haasteeseen. Kutsumme kuntien asukkaita **asukasomistajiksi** soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistaja-käsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta avaa myös uusia vaihtoehtoja kuntien ongelmien ratkaisemiseksi muun muassa kehittämällä ja jalostamalla kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi lisätään tilinpäätösanalyysien *suppeat* versiot suurimmista kuntakonserneista sitä mukaa kun ne valmistuvat.

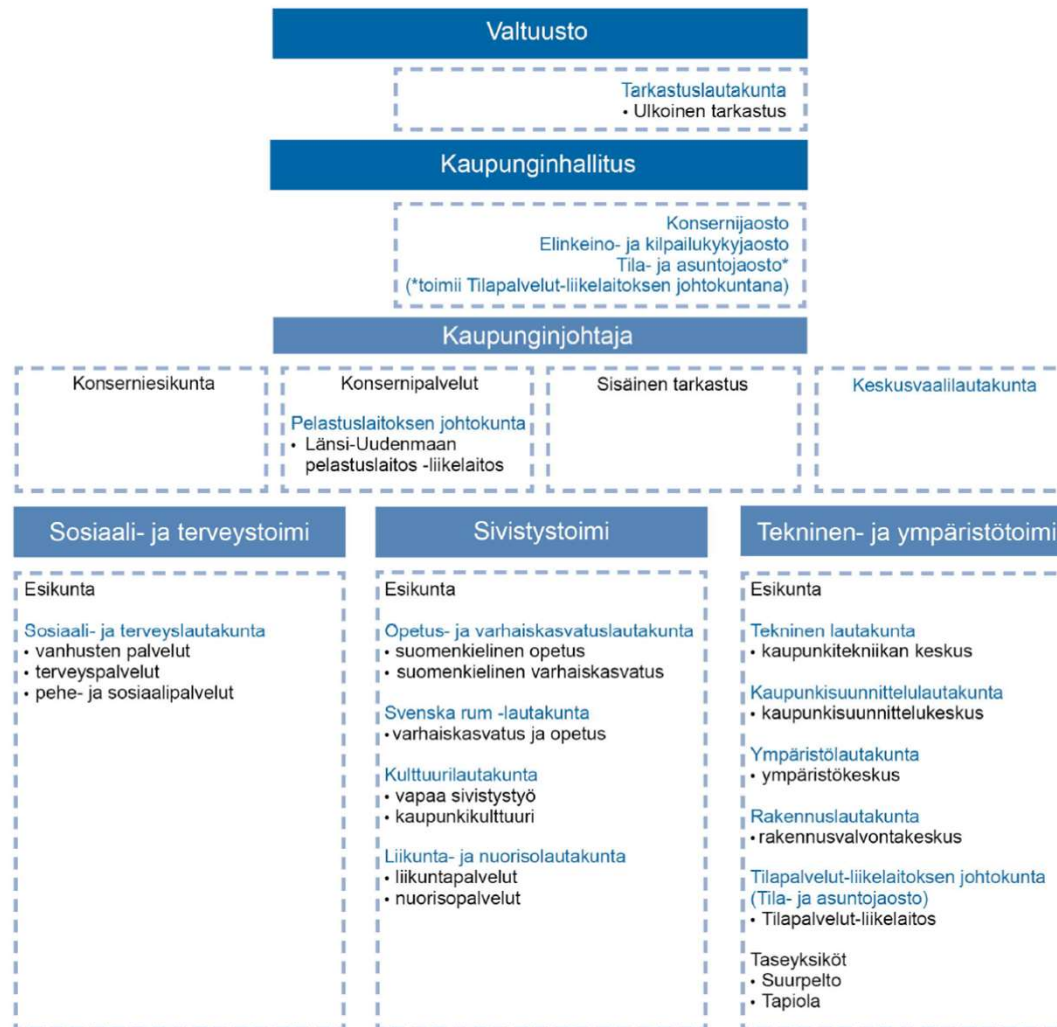
Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi tehdään konserninäkökulmasta

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- **Espoon kaupunki 2013-2017**
- Espoon kaupunkikonserni 2017
- Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto

Espoon kaupungin organisaatio 1.1.2018 – henkilöstömäärä kaupunkitasolla 14 004

Verotulot nousivat 43,8 meur suhteessa edelliseen vuoteen

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO (keur) 2017/2016	ERO(%) 2017/2016	5v CAGR
<i>Kunnan tulovero</i>	1 236 961	1 226 153	1 161 281	1 137 028	1 129 132	10 808	0,88 %	2,31 %
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	137 156	120 589	136 157	121 003	108 968	16 567	13,74 %	5,92 %
<i>Kiinteistövero</i>	116 153	99 740	96 364	74 727	69 053	16 413	16,46 %	13,88 %
<i>Muut verot</i>	0	0	0	0	0	0		
Verotulot yhteensä	1 490 270	1 446 482	1 393 802	1 332 758	1 307 153	43 788	3,03 %	3,33 %
Tulovero %	18,00	18,00	18,00	18,00	17,75			

1 kunnallistuloveron tuotto Espoossa = 68,7 meur (+0,6 meur)

Valtionosuudet (netto) 36,4 meur (- 24,5 meur)

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Espoon kaupunki	2013 Espoo	2014 Espoo	2015 Espoo	2016 Espoo	2017 Espoo	Muutos 2017/2016
Aukkaita Veroprosentti	260 753 17,75 %	265 646 18,00 %	269 496 18,00 %	274 552 18,00 %	279 284 18,00 %	4 732 0,00 %
Peruspalveluiden valtionosuus	254 726	247 304	216 297	246 603	223 966	-22 637
Opetus- ja kulttuuritoimi	-31 570	-31 553	-26 613	-22 887	-15 349	7 538
v2010 järjestelmämuutoksen tasaus	-266	-266	0	0	0	0
Valtionosuudet brutto	222 890	215 485	189 684	223 716	208 617	-15 099
Verotulojen tasaus	-182 404	-185 717	-159 601	-162 801	-172 217	-9 416
Valtionosuudet netto	40 486	29 768	30 083	60 915	36 400	-24 515

Kun 1 kunnallistuloveron tuotto Espoossa = 68,7 meur niin valtionosuuksia tasataan 2,50 tuloverontuoton verran

Tuloja kertyi kaupunki tasolla 42,9 meur vähemmän suhteessa vuoteen 2016

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO (keur) 2017/2016	ERO(%) 2017/2016	5v CAGR
<i>Myyntituotot</i>	98 358	80 708	74 966	64 545	62 691	17 650	21,87 %	11,92 %
<i>Maksutuotot</i>	130 286	123 641	111 622	104 464	110 155	6 645	5,37 %	4,29 %
<i>Tuet ja avustukset</i>	19 616	39 192	37 983	35 895	34 915	-19 576	-49,95 %	-13,42 %
<i>Vuokratuotot</i>	0	0	0	0	0	0		
<i>Muut tuotot</i>	74 233	88 912	74 967	65 835	70 982	-14 679	-16,51 %	1,13 %
Toimintatuotot	322 493	332 453	299 538	270 739	278 743	-9 960	-3,00 %	3,71 %
Valmistus omaan käyttöön	14 398	66 655	105 608	60 399	49 760	-52 257	-78,40 %	-26,66 %
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	0	0	0	0	0		
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0	0	0	0		
Myyntivoitot/tappiot	0	0	0	0	0	0		
<i>Verotulot</i>	1 490 270	1 446 482	1 393 802	1 332 758	1 307 153	43 788	3,03 %	3,33 %
<i>Valtionosuudet</i>	36 400	60 915	30 083	29 769	40 485	-24 515	-40,24 %	-2,62 %
Verot ja valtionosuudet	1 526 670	1 507 397	1 423 885	1 362 527	1 347 638	19 273	1,28 %	3,17 %
	81,9 %	79,1 %	77,8 %	80,4 %	80,4 %	-44,9 %		
" Liikevaihto "	1 863 561	1 906 505	1 829 031	1 693 665	1 676 141	-42 944	4,24 %	4,26 %

Data Espoon kaupunki (tilinpäätös)
Analyysi : B&MANs

Kaupunkitason liikevoittotaso pysynyt positiivisena

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO (keur) 2017/2016	ERO(%) 2017/2016	5v CAGR
" Liikevaihto "	1 863 561	1 906 505	1 829 031	1 693 665	1 676 141	-42 944	4,24 %	4,26 %
<i>Palkat ja palkkiot</i>	491 827	489 727	489 363	485 253	472 778	2 100	0,43 %	0,99 %
<i>Eläkekulut</i>	105 329	111 268	114 468	115 078	112 852	-5 939	-5,34 %	-1,71 %
<i>Muut hlö sivukulut</i>	22 073	32 123	28 114	27 652	27 928	-10 050	-31,29 %	-5,71 %
Henkilöstökulut yhteensä	619 229	633 118	631 945	627 983	613 558	-13 889	-2,19 %	0,23 %
Palvelujen ostot	769 017	792 901	781 379	713 124	685 761	-23 884	-3,01 %	2,91 %
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	68 870	65 197	72 679	70 784	73 343	3 673	5,63 %	-1,56 %
Avustukset	124 040	165 168	161 754	150 399	142 035	-41 128	-24,90 %	-3,33 %
Vuokrakulut	0	68 284	61 842	0	0	-68 284		
Muut toimintakulut	98 702	10 635	8 559	65 527	59 108	88 067	828,07 %	13,68 %
Toiminnan menot	1 679 858	1 735 303	1 718 159	1 627 817	1 573 805	-55 445	5,55 %	5,56 %
Toimintakate	183 703	171 202	110 872	65 848	102 336	12 501	7,30 %	15,75 %
Poistot	142 953	134 296	126 686	117 578	108 677	8 657	6,45 %	7,09 %
Liikevoitto	40 750	36 906	-15 814	-51 730	-6 341	3 844	10,42 %	

Rahoitustoiminnan tulos oli 18,5 meur pienempi suhteessa edelliseen vuoteen ja nettotulos 86,5 meur kaupunkitasolla

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	ERO (keur) 2017/2016	ERO(%) 2017/2016	5v CAGR
Liikevoitto	40 750	36 906	-15 814	-51 730	-6 341	3 844	10,42 %	
<i>Korkotuotot</i>	15 042	15 402	15 367	15 688	14 621	-360	-2,34 %	0,71 %
<i>Muut rahoitustuotot</i>	40 715	23 174	46 773	44 130	53 508	17 541	75,69 %	-6,60 %
<i>Korkokulut</i>	-7 796	-7 848	-4 509	-3 661	-2 832	52	-0,66 %	28,81 %
<i>Muut rahoituskulut</i>	-741	-2 805	-13 670	-4 906	-2 859	2 064	-73,58 %	-28,65 %
Rahoitusnetto	47 220	27 923	43 961	51 251	62 438	19 297	69,11 %	-6,75 %
Arvon alentumiset	-1 501	-4 648	0	0	0	3 147		
Netto tulos	86 469	60 181	28 147	-479	56 097	26 288	113,81 %	22,60 %

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Espoon kaupunki

Espoon kaupunki 2017 keur					
	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon kaupunki
Verotulot ja valtionosuudet	1 526 670	0	0	0	1 526 670
Muut tulot	290 171	1 079	311 875	-266 234	336 891
Tulot yhteensä	1 816 841	1 079	311 875	-266 234	1 863 562
Henkilöstökulut	567 249	0	92 917	-40 936	619 230
Palvelujen ostot	776 959	260	41 847	-52 158	766 908
Muut menot	404 697	1 058	61 105	-175 166	291 694
Menot yhteensä	1 748 905	1 318	195 869	-268 260	1 677 833
Toimintakate	67 936	-239	116 006	2 026	185 729
Poistot	79 348	0	65 106	0	144 454
Liikevoitto	-11 412	-239	50 900	2 026	41 275
	-0,63 %		16,32 %		2,21 %
Rahoitustuotot	16 669	39 469	1	-382	55 757
Rahoituskulut	-7 911	-621	-388	383	-8 537
Peruspääomakorvaus	28 424	0	-28 424	0	0
Väh.osuus + muut tyttäret		0	0	0	0
Tuloksen oikaisut	0	0	0	0	0
Nettotulos	25 770	38 609	22 089	2 027	88 495
					4,75 %

Länsi-U pelastus	Tilapalvelut	Suur- pelto	Tapiola

Peruspalvelu ja maanhankinta	Peruspalvelu kehittäminen	Elinkeino työllisyys	Vahinko	Sosiaalinen luototus

Data : Espoon kaupunki (tilinpäätös/konsolidointilakana)
Analyysi : B&MANs

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Espoon kaupunki

Espoon kaupunki 2017 keur	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon kaupunki
<i>Sidottu toimintaan</i>	919 680	14 822	782 048		1 716 550
<i>Sijoitukset - toimintaan</i>	1 338 972	17 217	196 492	-709 669	843 012
<i>Sijoitukset - rahoitus</i>	364 645	587 873	0	0	952 518
Sidottu pääoma	2 623 297	619 912	978 540		3 512 081
<i>Korolliset velat</i>	805 600	0	146 522	-146 522	805 600
<i>Oma pääoma</i>	1 817 698	619 912	832 018	-563 147	2 706 481
<i>Peruspääoma</i>			563 147		

Data : Espoon kaupunki (tilinpäätös/konsolidointilakana)
Analyysi : B&MANs

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Espoon kaupunki

Espoon kaupunki 2017 keur	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon kaupunki
Toiminnan kassavirta	90 085	38 609	75 442	0	204 136
<i>Investointimenot</i>	-160 507	0	-147 932	0	-308 439
<i>Rahoitusosuudet investointimenoihin</i>	41 362	0	866	1	42 229
<i>Luovutustulot</i>	15 064	0	17 042	1	32 107
Netto investoinnit	-104 081	0	-130 024	2	-234 103
Toiminta + inv. rahavirta, netto	-13 996	38 609	-54 582	2	-29 967
Antolainauksen muutokset	71 273	53	1 779	-124	72 981
Korollisten lainojen muutos	-51 604	0	28 987	-28 987	-51 604
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	31 997	-260	23 814	6 432	61 983
Rahoituksen kassavirta	51 666	-207	54 580	-22 679	83 360
Likviidien varojen muutos	37 670	38 402	-2	-22 677	53 393

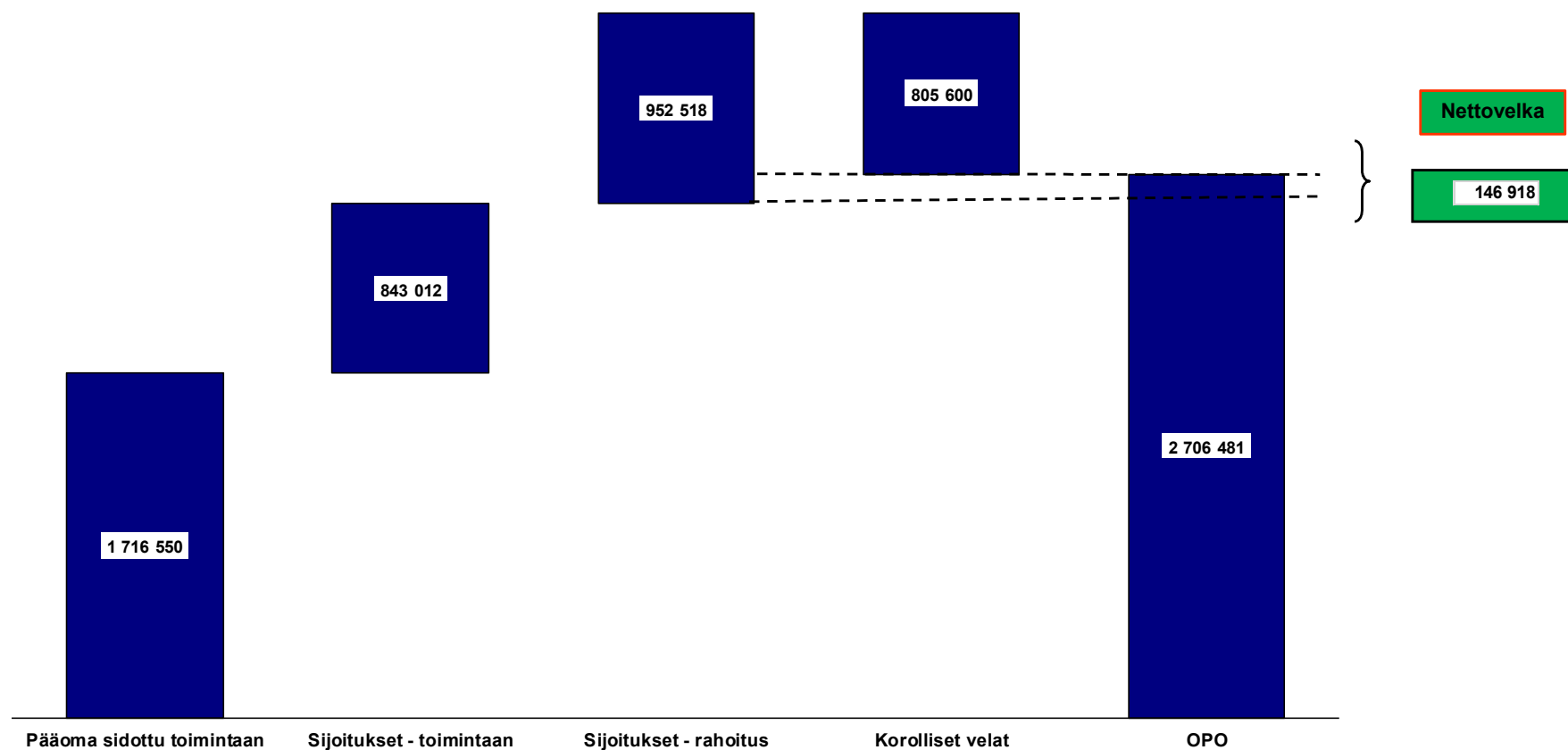
Data : Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

Espoon kaupunki on velaton – nettovelka on **positiivinen** 147 meur eli kassassa on enemmän likvidejä varoja kun kaupungilla on korollista velka – suurista kaupungeista ainoa

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

31.12.2017

keur

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2013-2017
- **Espoon kaupunkikonserni 2017**
- Espoon kaupunkikonserni - yhteenveto

Espoon kaupungin tytäryhtiötoiminta – *viisi laajempaa kokonaisuutta (= 40 yksikköä)*

2017

Espoon kaupungin konserni

Espoon kaupunki

Sosiaalinen asuminen

- 1 Espoon Asunnot Oy, 601

ENERGIA

- 1 Myyty

KIINTEISTÖT

- 1 Koy Espoon Keskusten Pysäköintitalo, 609
- 2 Koy Sokinsuonkuja 4, 612
- 3 Koy Espoon Toimittilat, 624
- 4 Koy Otaniemen tiedeasunnot, 625
- 5 Koy WLC, 626
- 6 Koy Olarinluoma 15, 627
- 7 Koy Suviniityn Pysäköinti I, 628
- 8 Koy Kielas, 629
- 9 Koy Jousenpuiston Pysäköinti, 630
- 10 Koy Opinmäen Kampus, 631
- 11 Koy Espoon sairaala, 632
- 12 Koy Tapiolan Kulttuurialue, 634
- 13 Koy Espoon Keskuskeittiö, 641
- 14 Koy Matinkylän Uimahalli, 642
- 15 Koy Finnoon Pysäköinti, 643

SÄÄTIÖT

- 1 Espoon Kaupunginteatterisäätiö, 620
- 2 Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö, 621
- 3 Espoon taidemuseosäätiö, 622
- 4 622 Espoon taidemuseosäätiö

Muu yhtiöitetty toiminta

- 1 Espoon Toimistotalo Oy, 603
- 2 Tapiolan Urheilutalo Oy, 607
- 3 Kaupinkallion Paikotustalo Oy, 608
- 4 Leppävaaran Pysäköinti Oy, 610
- 5 WeeGee Oy, 613
- 6 Espoo Marketing Oy, 615
- 7 Länsimetro Oy, 623
- 8 Suurpellon Markkinointi Oy, 635
- 9 Espoon Elä ja Asu Oy, 638
- 10 Espoo Catering Oy, 640

KUNTAYHTYMÄT

- 1 Uudenmaan liitto, 702
- 2 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, 703
- 3 Kärkällä Samkommun, 704
- 4 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä, 705
- 5 Eteva, 706
- 6 Samkommunen för Västra Nylands folkhögsskola, 708
- 7 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia, 709
- 8 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, 710
- 9 HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, 712

Konsernitasolla kertyi tuloja 2 603,3 meur vuonna 2017 (- 22,6 meur)

keur

	2017	2016	2015	2014	2013	Ero 2017/2016
Espoon kaupunkikonserni tuloslaskelma						
<i>Myyntituotot</i>	633 033	580 852	582 383	533 155	528 408	52 181
<i>Maksutuotot</i>	147 374	139 266	127 297	118 321	123 169	8 108
<i>Tuet ja avustukset</i>	30 477	50 266	49 755	46 146	41 540	-19 789
<i>Vuokratuotot</i>	157 596	152 939	146 338	142 026	135 383	4 657
<i>Muut tuotot</i>	43 965	59 427	48 725	45 328	52 712	-15 462
Toimintatuotot	1 012 445	982 749	954 496	884 974	881 212	29 695
Valmistus omaan käyttöön	14 825	67 081	106 044	60 800	50 164	-52 256
<i>Verotulot</i>	1 490 270	1 446 482	1 393 802	1 332 758	1 307 153	43 788
<i>Valtionosuudet</i>	84 559	116 040	84 376	78 949	89 783	-31 481
Verot ja valtionosuudet	1 574 829	1 562 522	1 478 178	1 411 707	1 396 935	12 307
<i>Satunnaiset tuotot</i>	1 200	13 541	0	0	0	-12 340
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0	0	0	0
Myyntivoitot/tappiot	1 200	13 541	0	0	0	-12 340
" Liikevaihto "	2 603 299	2 625 893	2 538 718	2 357 481	2 328 311	-22 594

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Konsernitasolla kaupungin liikevoitto oli 56,8 meur (- 30,2 meur)

Espoon kaupunkikonserni tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	Ero 2017/2016
" Liikevaihto "	2 603 299	2 625 893	2 538 718	2 357 481	2 328 311	-22 594
<i>Palkat ja palkkiot</i>	735 575	731 103	718 686	696 774	678 649	4 471
<i>Eläkekulut</i>	149 616	156 139	156 391	153 700	150 103	-6 523
<i>Muut hlö sivukulut</i>	33 781	47 207	40 923	40 111	39 098	-13 426
Henkilöstökulut yhteensä	918 971	934 449	916 000	890 585	867 850	-15 478
 Palvelujen ostot	 953 658	 949 131	 977 156	 884 007	 857 298	 4 527
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	180 948	170 492	169 174	160 502	157 454	10 456
Avustukset	118 748	160 048	155 834	144 696	136 319	-41 300
Vuokrakulut	71 920	65 543	63 692	59 228	56 212	6 377
Muut toimintakulut	35 430	23 875	18 451	23 774	30 450	11 555
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-994	2 334	-692	-801	-4 488	-3 328
Toiminnankustannukset	2 278 680	2 305 872	2 299 613	2 161 991	2 101 095	-27 192
Toimintakate	324 619	320 021	239 105	195 489	227 216	4 597
 Poistot	 267 800	 232 997	 218 686	 202 287	 191 004	 34 803
Liikevoitto	56 819	87 024	20 419	-6 798	36 212	-30 206

Data Espoon kaupunki   Analyysi : B&MANs

Konsernitasolla kaupunki teki nettotulosta 52,5 meur (- 19,5 meur)

Espoon kaupunkikonserni tuloslaskelma	2017	2016	2015	2014	2013	Ero 2017/2016
Liikevoitto	56 819	87 024	20 419	-6 798	36 212	-30 206
<i>Korkotuotot</i>	11 838	12 945	12 923	14 067	12 520	-1 107
<i>Muut rahoitustuotot</i>	42 056	25 100	49 200	45 642	54 857	16 957
<i>Korkokulut</i>	-55 066	-43 692	-40 269	-38 799	-41 114	-11 374
<i>Muut rahoituskulut</i>	-2 946	-4 973	-15 679	-6 876	-4 320	2 027
Rahoitusnetto	-4 117	-10 620	6 175	14 035	21 943	6 503
Arvon alentumiset	0	-4 512	-9	0	0	4 512
Tilikauden ali ja alipariarvot	-179	130	-1 919	-40	-2 036	-309
Netto tulos	52 523	72 022	24 666	7 197	56 120	-19 499

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

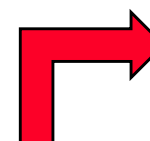
Yhteenvedo: Espoon kaupungin konsernituloslaskelma

Espoon kaupunki 2017	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Yhtiöitetty energia toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Espoon kaupunki (konserni)
Verotulot ja valtionosuudet	1 526 670	0	0	0	1 526 670	0	0	0	0	0	48 159	0	1 574 829
Muut tulot	290 171	1 079	311 875	-266 234	336 891	135 332	0	17 751	52 758	8 024	641 327	-162 619	1 029 464
Tulot yhteensä	1 816 841	1 079	311 875	-266 234	1 863 562	135 332	0	17 751	52 758	8 024	689 485	-162 619	2 604 293
Henkilöstökulut	567 249	0	92 917	-40 936	619 230	5 895	0	134	17 335	3 796	272 580	0	918 971
Palvelujen ostot	776 959	260	41 847	-52 158	766 908	57 769	0	2 885	3 289	2 964	225 432	105 590	953 658
Muut menot	404 697	1 058	61 105	-175 166	291 694	22 076	0	10 460	19 879	909	119 856	57 830	407 045
Menot yhteensä	1 748 905	1 318	195 869	-268 260	1 677 833	85 741	0	13 479	40 503	7 669	617 869	163 419	2 279 674
Toimintakate	67 936	-239	116 006	2 026	185 729	49 591	0	4 272	12 254	355	71 616	801	324 619
Poistot	79 348	0	65 106	0	144 454	39 920	0	26 693	7 322	155	51 924	2 490	267 979
Liikevoitto	-11 412	-239	50 900	2 026	41 275	9 670	0	-22 421	4 932	201	19 692	3 290	56 640
	-0,63 %		16,32 %		2,21 %	11,28 %	0,00 %	-126,31 %	9,35 %	2,50 %	2,86 %		2,17 %
Rahoitustuotot	16 669	39 469	1	-382	55 757	462	0	382	19	29	1 233	-3 987	53 895
Rahoituskulut	-7 911	-621	-388	383	-8 537	-6 383	0	-4 969	-2 564	-2	-18 045	-17 512	-58 012
Peruspääomakorvaus	28 424	0	-28 424	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Väh.osuus + muut tyttäret		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuloksen aikaisut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	25 770	38 609	22 089	2 027	88 495	3 749	0	-27 008	2 387	228	2 880	-18 208	52 523
					4,75 %	2,77 %	0,00 %	-152,15 %	4,52 %	2,84 %	0,42 %		2,02 %

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Yhteenvedo: Espoon kaupungin konsernin sidottu pääoma

Länsimetro Oy, 623	
EUR	
Sidottu toimintaan	1 285 091 235,33
Sijoitukset - toimintaan	22 548 166,89
Sijoitukset - rahoitus	98 271,46
Sidottu pääoma	1 307 737 673,68
Korolliset velat	1 272 626 801,07
Oma pääoma	35 110 872,61

Espoon kaupunki 2017

	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Energia toimintaa toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätiö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki (konserni)
Sidottu toimintaan	919 680	14 822	782 048		1 716 550	841 106	0	444 852	1 342 222	2 713	604 001	-235 608	4 706 697
Sijoitukset - toimintaan	1 338 972	17 217	196 492	-709 669	843 012	18 482	0	15 048	22 776	381	8 569	-590 157	318 111
Sijoitukset - rahoitus	364 645	587 873	0	0	952 518	42 780	0	355	6 501	3 762	75 333	-965	1 080 286
Sidottu pääoma	2 623 297	619 912	978 540		3 512 081	902 368	0	460 255	1 371 499	6 856	687 903	825 765	6 105 094
Korolliset velat	805 600	0	146 522	-146 522	805 600	729 246	0	406 027	1 297 017	0	395 176	-203 387	3 429 679
Oma pääoma	1 817 698	619 912	832 018	-563 147	2 706 481	173 122	0	54 228	74 482	6 856	292 727	-623 343	2 675 415
Peruspääoma			563 147										

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Yhteenvedo: Espoon kaupungin konsernin kassavirta

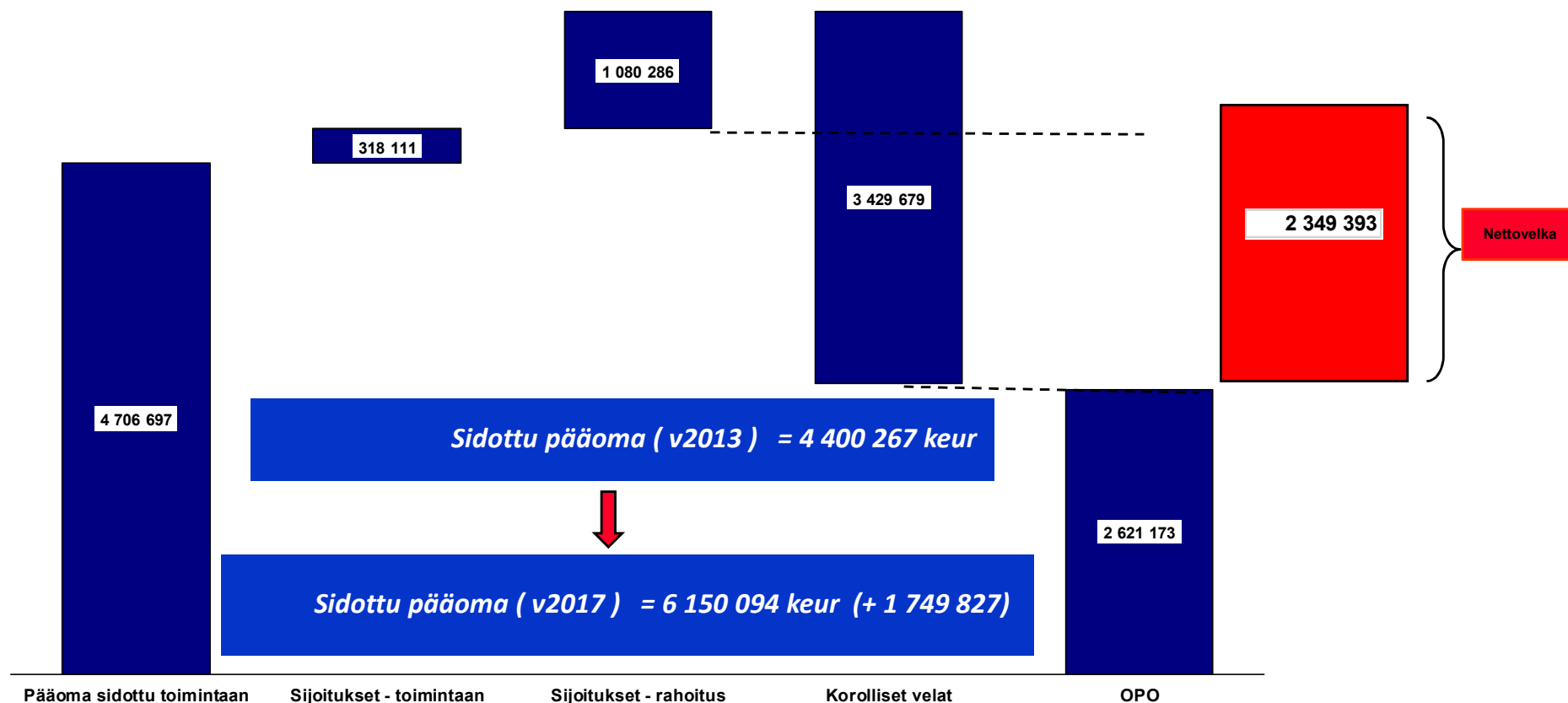
Espoon kaupunki 2017	Perus- kaupunki	Rahastot	Liike- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon kaupunki	Sosiaalinen asuminen	Energia toimintaa toiminta	Kiinteistö- ja asunto- yhtiöt	Muu yhtiöitetty toiminta	Säätö- toiminta	Kunta- yhtymät (T:n osuus)	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki (konserni)
Toiminnan kassavirta	90 085	38 609	75 442	2 025	206 161	41 509	0	-325	9 677	383	53 887	-21 588	289 704
<i>Investointimenot</i>	-160 507	0	-147 932	116	-308 323	-58 978	o	-38 362	-193 415	-1 058	-76 807	60 439	-616 503
<i>Rahoitusosuudet investointimenoihin</i>	41 362	0	866	1	42 229	0	0	0	5 731	0	450	0	48 410
<i>Luovutustulot</i>	15 064	0	17 042	-33	32 073	2 900	o	15 751	0	0	1 135	-5 246	46 613
Netto investoinnit	-104 081	0	-130 024	84	-234 021	-56 078	0	-22 611	-187 685	-1 058	-75 221	55 193	-521 480
Toiminta + inv. rahavirta, netto	-13 996	38 609	-54 582	2 109	-27 860	-14 569	0	-22 936	-178 008	-675	-21 334	33 605	-231 776
Antolainauksen muutokset	71 273	53	1 779	-124	72 981	0	0	0	0	0	0	-71 053	1 928
Korollisten lainojen muutos	-51 604	0	28 987	-28 987	-51 604	2 222	0	17 315	142 827	0	21 606	110 635	243 002
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0	24 295	13 695	758	-175	-33 605	4 968
Muut maksuvalmiuden muutokset	31 997	-260	23 814	4 324	59 875	5 752	0	-21 854	21 477	26	3 323	-40 013	28 585
Rahoituksen kassavirta	51 666	-207	54 580	-24 787	81 252	7 974	0	19 756	178 000	784	24 754	-34 036	278 484
Likviidien varojen muutos	37 670	38 402	-2	-22 678	53 392	-6 594	0	-3 180	-8	109	3 420	-431	46 707
<i>Rahavarat 31.12.</i>	952 518	0	-2		952 518	42 780	0	355	6 501	3 762	75 333	0	1 080 286
<i>Rahavarat 1.1.</i>	899 126	0	-4		899 126	49 375	0	3 536	6 509	3 653	71 913	0	1 033 578

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Espoon kaupunki on konsernitasolla neljän viime vuoden aikana sitonut toimintaansa lähes 2 mrd eur edestä pääomia

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

31.12.2017

Sisältö

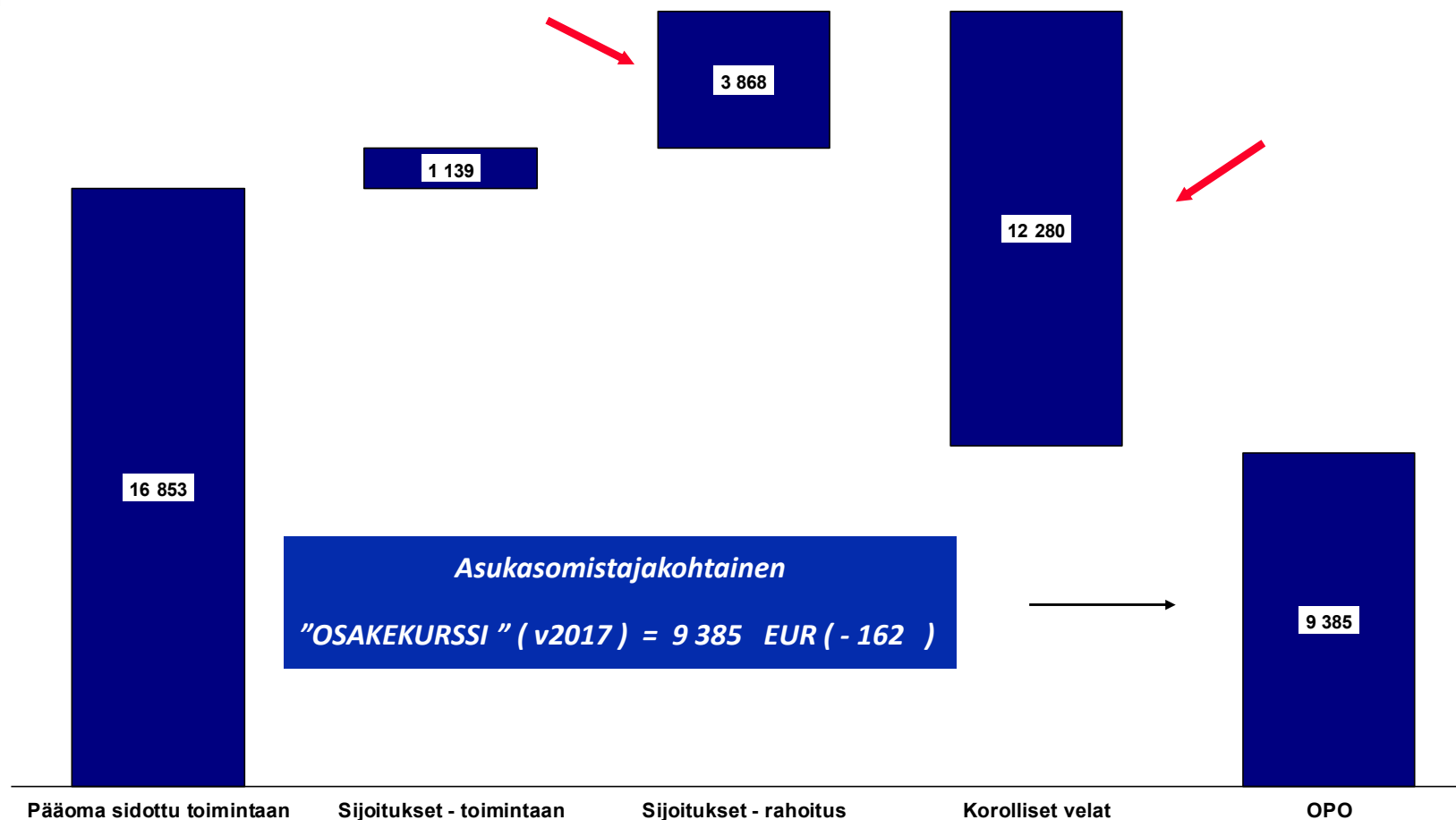
- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2013-2017
- Espoon kaupunkikonserni 2017
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

Espoon *asukasomistajat* ovat suurten kaupunkien asukkaista kolmanneksi varakkaimpia – *liikeidea näkyy myös konsernitaseen rakenteessa*

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

31.12.2017

eur

Asukasomistajakohtainen osakekurssi = (kaupunkikonsernin oma pääoma + vapaat varaukset + liittymismaksut) / asukasmäärä

Länsimetroon kietoutunut Espoo kasvaa ja velkaantuu - Espoo investoi kiivaasti vielä muutaman vuoden. Velkataakka on raskas, mutta hallittavissa.

- **Länsimetro liikkuu ja kerrostalot kohoavat. Nämä kaksi piirrettä kuvaavat konkreettisimmin kovaa kyytiä kehittyvää Espoot**
- **Osa nykyisistä asukkaista saattaa olla näreissään esimerkiksi Länsimetron räjäyttämistä liikennejärjestelyistä, mutta tämä heidän on vain nieltävä – Espoo on kietoutunut täysin jättihankkeen ympärille. Investointeja tehdään uusien asukkaiden haalimiseksi kaupunkiin.**
- **Maahanmuutto kasvattaa Espoota, mikä kuuluu myös kaupungin strategiaan. Viime vuoden väestönkasvusta vieraskielisten osuus oli 76 prosenttia. Vieraskielisten asukkaiden määrän arvioidaan kaksinkertaistuvan nykyisestä yli 42 000 asukkaasta vuoteen 2030 mennessä.**
- **Uusia asukkaita asutetaan rivakasti. Vuonna 2017 Espoossa rekisteröitiin valmistuneeksi uudistuotantoa yhteensä 500 000 kerrosalaneliömetrin edestä, mikä tarkoitti 130 000 kerrosalaneliömetrin kasvua edellisvuoteen nähden. Uusia asuntoja valmistui yhteensä 3269 eli 795 asuntoa vuotta 2017 enemmän.**
- **Trendi jatkuu myös kuluvan vuoden osalta, sillä Espooseen arvioidaan valmistuvan 3 800 asuntoa. Tulevien vuosien tuotannosta kolme neljäsosaa on kerrostaloasuntoja.**
- **Väestönkasvun, työttömyyden vähentymisen ja kasvaneen kiinteistöveromäärän myötä Espoon veropotti paisui. Verotulot nousivat 43,8 miljoonaa eurolla edellisvuoteen verrattuna. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti kaupungille 68,7 miljoonaa euroa.**

Länsimetroon kietoutunut Espoo kasvaa ja velkaantuu - Espoo investoi kiivaasti vielä muutaman vuoden. Velkataakka on raskas, mutta hallittavissa.

- Espoon emokaupungista ja sen tytäryhtiöistä koostuva kaupunkikonserni teki viime vuonna yli 52 miljoonan euron nettotuloksen. Espoon tulosta nostivat etenkin kasvaneet rahoitustuotot.
- Espoon kaupunkikonserni investoi toimintaansa yli 600 miljoonaa euroa, josta emokaupungin osuus oli noin puolet. Lainakanta kasvoi 243 miljoonan euron edestä.
- Viimeisen neljän vuoden aikana Espoo on sitonut toimintaansa konsernitasolla lähes 2 miljardin euron edestä uutta pääomaa. Raju kasvu näkyy nettovelan määrässä, mitä konsernilla on yli 2,3 miljardia euroa.
- Kaupunkitasolla Espoo on velaton, mikä kuvastaa sitä, että investoinnit tehdään pitkälti tytäryhtiöissä. Konsernin velkaantuminen on hallittua, sillä panostuksia tehdään nimenomaan kasvun vauhdittamiseksi.
- Lainarahaa pumpataan etenkin Länsimetroon, jonka vaikutusta Espoolle ei voi korostaa liikaa. Länsimetroon on sidottu pääomaa noin 1,3 miljardia euroa, mikä vastaa yli 20 prosenttia koko konsernista.
- Länsimetro toki kulkee viimein, mutta tämä ei tarkoita investointien pysähtymistä. Espoon talousarviosta selviää, että konsernitasolla investoinnit kohoavat kuluvan vuoden aikana yli 700 miljoonaan euroon. Vuosien 2018–2022 aikana Espoo investoi yhteensä 3,1 miljardilla eurolla. Länsimetron toinen vaihe ja toimitilojen rakentaminen kasvattavat oikaistun lainakannan samassa ajassa 3,4 miljardiin euroon.

Länsimetroon kietoutunut Espoo kasvaa ja velkaantuu - Espoo investoi kiivaasti vielä muutaman vuoden. Velkataakka on raskas, mutta hallittavissa.

- Lainakannan väheneminen käynnistyy suunnitellusti vasta vuoden 2022 jälkeen, mutta sen kasvu pysähtyy tavoitteiden mukaan kahta vuotta aiemmin. Lainarahaa tarvitaan, sillä Espoon tulorahoitus ei suotuisasta kehityksestä huolimatta riitä investointien kattamiseen.
- Muutokset väestörakenteessa ja asuinalueissa muovaavat Espoota vauhdilla. Kaupunki nojaa Länsimetron ja tulevan Raide-Jokerin luomiin näkymiin. Tulevaisuuden tulovirrat muodostuvat veropotin kasvusta, joka seuraa uusien asukkaiden, kiinteistöjen ja yritystoiminnan lisääntymisestä.
- Kasvuhalut eivät ole aiheuttaneet vielä vauhtisokeutta, mutta talouden pitämiseen tasapainossa vaaditaan jatkossakin vahvaa poliittista sitoutumista.

Espoo KL arvosana: **8+**

- **Kunnallisvero:**
  - 2018: 18,00
  - 2017: 18,00
- **Asukasluku: 2017:** 279 284 , lisäys edellisvuodesta: 4 762
- **Henkilöstömäärä:**
  - kaupunki: 14 004
  - tyttäret ja kuntayhtymä: 6 779

=> **Yhteensä: 20 783**
- Espoo velkaantuu vauhdilla, mutta kasvun ehdoilla. Pysyäkseen kasvun kyydissä Espoo on visioinut tulevaa tarkasti.
- Kaupungin toimintaa ja kehittämistä ohjaava strategia Espoo-tarina on tästä tiivis ja etenkin avoin esimerkki. Nopeasti muuttuvan kaupungin on pidettävä kiinni valitsemistaan arvoista ja päämääristä myös konkreettisesti.
- Huhtikuun lopussa Espoon työttömyysaste oli 7,8 prosenttia, kun se koko maassa oli 9,7 prosenttia. Väestö- ja työttömyyskehityksen suunta onkin vahvasti positiivinen, mikä luo hyviä näkymiä sille, että kaupunkikonserni kykenee tulevaisuudessa kantamaan valtavan velkataakkansa.

Espoon v2017 B&MANs tunnusluvut

Espoon kaupunki konserni	2017	2016	2015	2014	2013	Ero 2017/2016
Henkilöstökulut (konserni)	918 971	934 449	916 000	890 585	867 850	-15 478
Henkilöstökulut (kaupunki)	619 229	633 118	631 945	627 983	613 558	-13 889
Henkilöstökulut (tyttärissä)	299 742	301 331	284 055	262 602	254 292	-1 589
Henkilöstö (kaupunki)	14 004	13 870	14 101	14 051	13 970	134
Henkilöstökulut/hlö (kaupunki)	44 218,01 €	45 646,58 €	44 815,62	44 693,12	43 919,69	- 1 428,57 €
Henkilöstöarvio(konsernissa)	20 783	20 471	20 439	19 927	19 760	311
Henkilöstö (tyttärissä)	6 779	6 601	6 338	5 876	5 790	177
Kustannusmassa yhteensä	2 546 480	2 538 869	2 518 299	2 364 279	2 292 099	7 611
Ulkoistamisaste(palveluiden ostot/kust.massaan)	37,5 %	37,4 %	38,8 %	37,4 %	37,4 %	0,07 %

Espoon v2017 B&MANs tunnusluvut

2016			Korolliset konsernilainat/ eur asukas	Netto- varallisuus/ eur asukas	Konsernin kokonais- kustannukset/ eur asukas	Ulkoistamis- aste (%)	Bruttovero (%)	Sidottu pääoma eur asukas
Asukkaita								
635 600	1	Helsinki	7 772,22 €	16 623,12 €	10 074,94 €	27,72 %	25,19	24 395,34 €
274 552	2	Espoo	11 606,83 €	9 547,09 €	9 247,31 €	37,38 %	22,94	21 153,92 €
228 274	3	Tampere	5 739,51 €	6 426,54 €	10 309,39 €	26,08 %	34,54	12 166,05 €
219 341	4	Vantaa	9 297,57 €	5 525,11 €	9 856,31 €	35,03 %	26,84	14 822,68 €
200 600	5	Oulu	4 357,76 €	7 277,94 €	9 595,45 €	23,66 %	33,85	11 635,70 €
187 564	6	Turku	6 975,12 €	5 500,71 €	10 403,52 €	24,69 %	34,26	12 475,82 €
1 745 931		Keskiarvo (aritmeettinen)	7 624,83 €	8 483,42 €	9 914,49 €	29,09 %	29,60	16 108,25 €
2017			Korolliset konsernilainat/ eur asukas	Netto- varallisuus/ eur asukas	Konsernin kokonais- kustannukset/ eur asukas	Ulkoistamis- aste (%)	Bruttovero (%)	Sidottu pääoma eur asukas
Asukkaita								
644 788	1	Helsinki	7 730,28 €	17 433,32 €	9 925,39 €	28,61 %	25,67	25 163,60 €
279 284	2	Espoo	12 280,26 €	9 385,33 €	9 117,89 €	37,45 %	22,94	21 665,59 €
231 967	3	Tampere	6 270,82 €	6 464,85 €	10 264,94 €	27,33 %	32,03	12 735,67 €
	4	Vantaa						
	5	Oulu						
	6	Turku						
1 156 039		Keskiarvo	8 760,45 €	11 094,50 €	9 769,40 €	31,13 %	26,88	19 854,95 €